

SADRŽAJ

I UVOD	3
Pristup kvalitetu života	
Pogled na evropsko mjerenje kvaliteta života	
Opšti podaci o općin	
II KVALITET ŽIVOTA U OPĆINI NOVO SARAJEVO PO SETOVIMA INDIKATORA	10
2. Stanovanje i lokalno okruženje	
e i vještine	
4. Struktura domaćinstva i odnosi u porodici	
7. Životna sredina	
9. Uočeni kvalitet društva	
III POREĐENJE MEĐU POSMATRANIM GRADOVIMA I OPĆINAMA	33
đenje među posmatranim općin	
kvaliteta života	
OPĆINA I GRADOVA PREMA OBJEKTIVNOM KVALITETU ŽIVOTA	
2. Poređenje među posmatranim općin	
života	
OPĆIN	ITETU ŽIVOTA
ANEKS 1- izračunavanje seta indikatora za Novo Sarajevo	44
ANEKS 2 - Uporedne tabele subjektivnog i objektivnog kvaliteta života građana	51
ANEKS 3 – tabelarni pregled vrijednosti korišćenih za mjerenje kvaliteta života	53

I UVOD

O Projektu

Centri civilnih inicijativa (CCI) su krajem 2010. godine započeli projekat „Lokalna uprava za kvalitet života građana – faza 2“, finansiran od strane Evropske unije, koji predstavlja svojevrsan unaprijed –

god. Osnovni cilj projekta je da se unaprijedi kvalitet života građana u onim segmentima koji su u cjelosti i djelimično u nadležnosti i odgovornosti lokalne uprave, ili lokalna uprava realno može uticati na njihovo unaprjeđenje. Projekat je pokrenut u 14 općina izabrane na osnovu utvrđenih kriterijuma koji uključuju različit stepen razvijenosti, urbanu i

uspostavlja se praksa nezavisnog praćenja rada lokalnih vlasti u kontekstu kvaliteta života građana, ali i stvara osnova za kontinuirano praćenje trendova u kvalitetu života građana

Načelnici općina i lokalna administracija generalno treba da pokažu više menadžerskih sposobnosti i da ulože više napora da unaprijede kvalitet života običnog čovjeka, u svakom općin

Ono što je posebno zanimljivo, dio aktivnosti biće usmjeren na pokretanje lokalnih kampanja, a u pravcu rješavanja problema na lokalnom nivou, koji budu identifi pomenuti proces monitoringa lokalne uprave i kvaliteta života građana. U te kampanje biće uključeni građani i lokalne NVO, kojima će biti pružene i obuke da i mogle nastaviti slične aktivnosti i nakon okončanja Projekta.

učesća građana u javnom životu i procesu donošenja odluka, da bi se istovremeno povećala dvosmjerna komunikacija sa građanima, a ne samo jednosmjerna, kojom se građanima samo eć gotove odluke i informacije, bez traženja povratne informacije i mišljenja.

Projekat afirmiše direktno uključivanje građana između ostalog i kroz forume odgovornosti i budžetske fokus grupe. Na Forumima odgovornosti načelnici imaju priliku da javnosti prezentuju buduće planove i referišu šta su uradili tokom svog mandata, a građani imaju

Na budžetskim fokus grupama okupljaju se interesne skupine iz pojedinih oblasti gdje postoji neki problem, te se daju komentari na nacrt budžeta rješenje određenog problema, ali se također evidentira postoje li mogućnosti da se npr. kroz donošenje ili izmjene javnih politika na lokalnom nivou sistemski riješe određeni problemi građana.

Obzirom da će se okončanim i ovim novim Projektom zaokružiti cjelokupan mandat aktu lokalnih vlasti, ovaj i drugi izvještaji o kvalitetu života pomoći će građanima i pri donošenju aktivnosti u tom periodu biće i praćenje općinama, odnosno realizacije obećanja datih u predizbornoj kampanji onih načelnika koji osvoje vlast na lokalnim izborima 2012. godine.

Pristup kvalitetu života

Kvalitet života je ključni koncept koji posljednjih godina ima sve veći značaj u području društvenih nauka. Zbog sveobuhvatne prirode, kvalitet života uzima u obzir objektivne uslove u kojima ljudi žive kao i subjektivnu ocjenu koju pojedinci koja su im na raspolaganju zajedno sa njihovim stavovima prema društvu i perspektivom kvaliteta tog društva. Izučavanje kvaliteta života takođe nastoji da sakupi važne informacije i saznanja o raznim oblastima života kao i načinu na koji se ljudi ophode pr vrijeme društvene promjene. Ovakav pristup omogućava značajan doprinos društvenoj politici, otkrivajući potrebe i manjkavosti brojnih područja kvaliteta života, i ističući nejednakost između društvenih grupa, što se može riješiti kroz ulaganja truda u društveni razvoj (McErginean, 2004).

Prednosti pristupa kvalitetu života (Fahez, Nolan and Whelan, 2003) leže u sljedećim karakteristikama koje su ključni dio pomenutog pristupa:

Kvalitet života se uglavnom usredsređuje na životne okolnosti pojedinaca tako što

upotpunjuju informacijama koje se odnose na makro perspektivu stanja društva.

Kvalitet života je višedimenzijski koncept i obuhvata spektar životnih oblasti. Baš što se fokusira na opis i objašnjenja raznih oblasti života, ovaj pristup takođe istražuje vezu između oblasti kao što su: ekonomska situacija, zaposlenost, zdravlje i zdravstvena zaštita, porodica i domaćinstvo, obrazovanje i obuka, život u zajednici društveno učešće.

Za mjerenje kvaliteta života koriste se obje vrste indikatora, subjektivni i objektivni. Na ovaj način dobija se objektivna slika uslova za život ali i subjektivna slika blagostanja i povrh toga, naglašava se veza između dva navedena a karakteristika ovakvog pristupa je to što omogućava uvid u način na koji ljudi reaguju na objektivne okolnosti i kako se osjećaju povodom svojih života.

Pogled na evropsko mjerenje kvaliteta života

Prvo značajno istraživanje o kvalitetu života sprovedeno je 2003. godine u 28 država (25 država Evropske unije, dvije zemlje tada pristupnice – Turska). U svakoj državi je izabran reprezentativan uzorak ljudi. Oko 1.000 ljudi sa 18 i više o ispitano u većini zemalja. Izuzetak su bile manje države – Luksemburg, Malta i Slovenija gdje je ispitano oko 600 građana.

Upitnici, sastavljeni od strane istraživačkog konzorcijuma, sadržavali su pitanja o raznim životnim oblastima sa

društveno i političko učešće, kvalitet društva, te subjektivno bogatstvo. Prvu obradu podataka sproveo je Istraživački centar u Berlinu (WZB). Dodano je nekoliko makro
alaženja i analiziranja veze između individualnih izvještaja (npr. primanja domaćinstva) i društvenog stanja cijele države (npr. BDP po glavi stanovnika).

Istraživanje o kvalitetu života predstavlja prvi pokušaj velikih razmjera da se istraži kvalitet
živo a u širokom spektru država, naglašavajući izazove sa kojima se suočava EU u kontekstu proširenja.

Ovo istraživanje pružilo je jedinstvenu priliku poređenja kvaliteta života u e
država panja, budući da je novi talas e g istraživanja o kvalitetu
života planiran za početak 2007, kada je novi broj zemalja već imao dovoljno „staža“ u Uniji.
Istraživanje je stvorilo istinitu sliku objektivnih, kao i subjektivnih aspekata života u proširenoj
EU. Ipak, postojala su i ograničenj

ispitanika po zemlji pruža genera
podgrupa kao što su doseljenici ili samohrane porodice. Štaviše, široki spektar tema na koje
eoma bitna karakteristika istraž

dublju analizu pomenutih tema. Pojedini vidovi kvaliteta života su izmjereni mnogo manjim
skupom indikatora nego što je inače potrebno u visoko specijalizovanim istraživanjima
Međutim, osnovni adut ovog istraživanja je što pruža uvid u glavne aspekte kvaliteta života,
obuhvatajući oboje, objektivno i subjektivno gledište.

praćenja i mjerenja kvaliteta života u ciljnim općin

Metodologija

U prvoj fazi Projekta CCI je u dva navrata objavio izvještaje o stanju kvaliteta života u ciljnim
općinama, međutim ključni nedostatak bio je nepostojanje sistema

varanja svih dobijenih pokazatelja u numeričke pokazatelje kojima bi se u konačnici
općine, odnosno kako bi im mogao biti dodijeljen indeks kvaliteta života. Iako
su, radi različite veličine općin

odnosu na broj stanovnika i procentne vrijednosti, bilo je moguće rangirati općin
prema jednom indikatoru, ali ne i u zbirnom rezultatu. Takođe, nedostajao je segment ličnog
(ne)zadovoljstva građana pojedinim oblastima kvaliteta života.

Radi otklanjanja ovih problema i unaprjeđenja procesa praćenja kvaliteta života u ciljnim
općin

zahtjevom za unaprjeđenje alata za mjerenje kvaliteta života. Tim Centra za kvalitet na čelu
sa prof. dr Slavkom Arsovskim, kreirao je metodologiju mjerenja kvaliteta života, koja je u
smislu setova indikatora koji su se posmatrali bila usklađena sa evropskom praksom mjerenja
kvaliteta života. Metodologija se bazirala

prikupljanju podataka od relevantnih institucija koje istima raspolažu (općin
i preduzeća, zavodi za statistiku i zapošljavanje, itd.). Takođe,

m matematičkim formulama svedeno na indeksne vrijednosti, čime su se stvorile
pretpostavke za jasnija poređenja dobijenih parametara, kako po horizontali tako i po

vertikali, odnosno i među posmatranim općin

općine tokom dužeg

a) Metodologija prikupljanja podataka

Primarni izvor informacija za jedan dio indikatora bili su razni zvanični dokumenti

općin ćima koje su dostavljale odgovore na postavljena pitanja, zabilješke sa praćenja sjednica SO/OV, te drugi analitički izvještaji rađeni u proteklom

ih uprava i javnih preduzeća, te podaci zavoda za statistiku RS i FBiH, zavoda za zapošljavanje i entitetskih i kantonalnih MUP

. Anketni upitnik sadržavao je ne samo ona pitanja koja su se odnosila na zadovoljstvo građana pojedinim oblastima kvaliteta života, nego i sva ona pitanja koja su trebala da posluže za indeksno izražavanje pojedinih indikatora, a do čijih bilo moguće doći direktnim putem. Npr, projektni tim ustanovio je da općinske i druge službe ne raspolažu bitnim podacima (ni egzaktnim niti procjenom) kao što su struktura vlasništva i površina stambenog prostora, prihodi domaćinstva, procjena siromaštva, te niz drugih pokazatelja. Takođe, bitan podatak u ocjeni ekonomskog stanja ne postoji na lokalnom nivou, a to je bruto domaći proizvod (BDP), pa je za potrebe ovog izvještaja korišćena formula za procjenu BDP općin

Svi prikupljeni podaci softverski su obrađeni da bi iz njih bilo moguće izvesti numeričke pokazatelje u indeksnom formatu, po zahtjevu definisanog alata za mjerenje kvaliteta života.

b) Socio-demografske i druge odlike uzorka anketiranja

Veličina uzorka stratifikovana je i kvotirana na osnovu procjene broja stanovnika ciljnih općina, a da bi se zadovoljio osnovni kriterijum da statistička greška bude manja od 10%.

općina je jedan stratum, a stratumi nisu, kao što je to uobičajeno proporcionalni veličini općin zavisno od veličine općine. Na taj način smo izbjegli da iz malih općina imamo suviše malo ispitanika i da zaključivanje i poređenje rezultata sa većim općin

općina. Ključni princip bio je slučajni uzorak, uz poludirigovanu komponentu koja se ogledala kroz predefinisani odnos muškaraca i žena,

c) Vremenski okvir

Prikupljanje podataka iz institucija vršeno je krajem 2011. i početkom 2012. godine, a kao referentna datumska tačka korišćen je 31.12.2011. godine. Dio podataka prikupljen anketnim istraživanjem proveden je u martu 2012. godine. Međutim, veoma značajan dio

podataka i informacija bitnih za narativni dio izvještaja o kvalitetu života građana i rada lokalne uprave prikupljan je tokom cijele 2011. godine kroz kontinuirano praćenje rada lokalnih vlasti i društvenih dešavanja na području općin

d) Uočeni problemi u radu

Problemi u radu tokom prikupljanja podataka, istraživanja i izrade izvještaja bili su raznoliki. Sporost dostavljanja nekih traženih informacija, dostavljanje nepreciznih, uopštenih ili netačnih informacija, čak i skrivanje informacija, različiti podaci iz različitih izvora po istom parametru, te maglovite i neprecizne stavke u budžetima općin

Iako je projektni tim veliki napor uložio za jasno definisanje anketnog upitnika, te isti pješno testirao na području općine Bijeljina, uočen je niz problema tokom provođenja ankete. Različita percepcija pojmova korišćenih pri ispitivanju, ali i drugi praktični problemi pratili su istraživače u njihovom radu, što je tražilo dodatni vremenski angažman i napor u adekvatnim pojašnjenjima upita koji su se postavljali. Razlika između kvaliteta vode i

korisnik određene oblasti infrastrukture, ili kao neko ko nije korisnik (npr grijanje, gradski vodovod) može dati odgovor

Procenat odbijanja ispitanika da učestvuju u anketi kretao se od 10% pa čak i do 40%.

Pored toga, za pouzdaniji analitički prikaz potrebno je bilo uzeti u obzir i različite nadležnosti

e) Metodologija vrijednovanja indikatora

– Najprije su definisane dimenzije kvaliteta života:

3. Aspekt životne sredine

4. Aspekt naučnog i tehnološkog razvoja

novanje kvaliteta života općinama urađeno je sa prve tri dimenzije

– Definisanje setova indikatora po dimenzijama kvaliteta života

kvaliteta života. Rangovi za setove indikatora su određeni na osnovu istraživanja i dobre

Maksimalna vrijednost indeksa objektivnog kvaliteta života je 80, jer se ocjena pojedinačnih me i setova indikatora svođenjem na vrijednost

10. Rang seta indikatora daje konkretan uticaj tog seta na indeks kvaliteta života (dato u zadnjoj koloni setova indikatora (na primer $14,4 \cdot x/50$). Takođe, moguće je za maksimalnu

Aspekt naučnog i tehnološkog razvoja u potpunosti je izostavljen iz istraživanja, obzirom da je doprinos

vrijednost indeksa kvaliteta ž

kvaliteta života za države po nekim postojećim metodologijama), a to se dobija preko jednostavne proporcije $1 \cdot y / 80$, gde je y izračunata vrijednost kvaliteta života za neku nižu nja, u našem slučaju za općin

– Izračunavanje vrijednosti setova indikatora

mogu da budu izlistani u većem ili manjem broju, zavisno od različitih fakt dostupnosti potrebnih podataka za njihovo izračunavanje, ali i realnih raspoloživih resursa i kapaciteta koji diktiraju do koje mjere je moguće ići u dubinu svakog seta indikatora.

(2) Pribavljanje informacija za svaki pojedinačni indikator vršeno je u obliku podobnom za numeričko izraž

(3) Uređivanje vrijednosti indikatora da budu pogodni za ekspertske ocjenjivanje i statističku

(4) Statistička obrad

(5) Dodjeljivanje numeričkih za dobijene kvantitativne vrijednosti (od 1 do 10) i utvrđivanje prosječne vrijednosti ocjene za svaku općinu pojedinačno.

Indikator	Kvalitativni iskaz					
			Prilično	poteškoćama	Teško	teškoćama

Nakon dodjeljivanja vrijednosti, izračunata je ocjena za svaki indikator pojedinačno, i samu općin

—

– dobijanje indeksa objektivnog kvaliteta života

Indeks kvaliteta života se dobija prostim zbirom dobijenih vrijednosti setova indikatora i može da iznese maksimalno 80 poena za općinu. Kao što je ranije pojašnjeno, ovo se može

– indeks subjektivnog kvaliteta života

Subjektivni indeks kvaliteta života temelji se na kvantitativnim ocjenama zadovoljstva ispitanika pojedinim komponentama kvaliteta života, na skali od 1 d

ukupna vrijednost indeksa subjektivnog kvaliteta života je 30, a princip izračunavanja je isti kao i za objektivni indeks kvaliteta života.

Opšti podaci o općini Novo Sarajevo

Općina Novo Sarajevo je administrativni, poslovni, kulturni, obrazovni, i društveni dio grada Sarajeva. Prostire se na površini od 1.200 ha, što znači da sada oko 1.200 stanovnika živi na području općine. Graniči sa općinama Centar, Novi Grad, Vogošća i Istočno Novo Sarajevo u Republici Srpskoj. Općina Novo Sarajevo je administrativni, poslovni, kulturni, obrazovni, i društveni dio grada Sarajeva. Prostire se na površini od 1.200 ha, što znači da sada oko 1.200 stanovnika živi na području općine.

danas na području općine Novo Sarajevo živi oko 1.200 stanovnika.

Na izborima za načelnika općine izabran je Nedžad Koldžo (SDA), a najviše je mjesta u Općinskom vijeću zauzeli članovi SDA, tri iz Naše stranke, tri iz BPS, dva samostalni vijećnici, dva iz SDP, a (koji je, inače iz BPS).

Predsjedavajući OV je Nebojša Simić iz SDP a, a njegovi zamjenici su: Lošić Jusuf (SDA), Velić Elmir (samostalni vijećnik), Peleš Stroil Barbara (Naša stranka).

II KVALITET ŽIVOTA U OPĆINI NOVO SARAJEVO PO SETOVIMA INDIKATORA

1. Ekonomska situacija

Općina Novo Sarajevo je jedna od četiri gradske općin
općin arajevske regije. O tome svjedoči i struktura pri
općina značajno industrijsko i trgovinsko sjedište, sjedište banaka, upravnih i

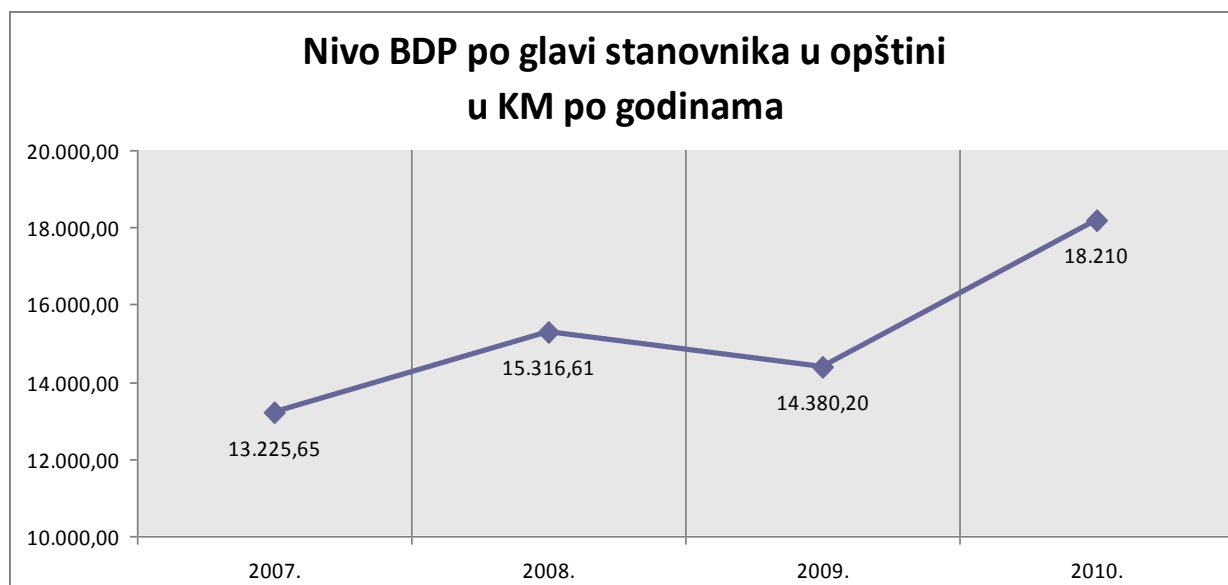
BUDŽET OPĆINE

Plan 2009	Rebalans 2009	Plan 2010	Rebalans 2010	Plan 2011	Rebalans 2011

Pregled budžeta općin

1.1. Nivo prihoda

općin
općin
, što znači da je BDP općin
veći od državnog prosjeka.

hodi po domaćinstvu

Lokalne i druge institucije i agencije nemaju podatke o prosječnim primanjima domaćinstva, pa je odgovor na to pitanje potražen od ispitanika sa područja općin
tabele ispod, koja pokazuje mjesečna primanja po domaćinstvu, vidljiva je i ekonomska
općin većine drugih posmatranih općin

procijeni ili je odbijalo da govori o primanjima sopstvenog domaćinstva.

Najvažniji oblik pomoći u ovom trenutku je . Najugroženijim kategorijama građana . Jedan topli obrok sadrži 600 grama hrane i

i bliži građanima, pripremljena hrana se prevozi do 5 (pet) punktova podjelu hrane na području općin Grbavica, Pofalići, Trg heroja i Velešići. Licima koja su nepokretna i venog križa. Svaki dan se dijeli građanima za svih sedam dana u sedmici, od čega se topli obroci dijele radnim danima, a za subotu i nedjelju građani dobijaju suhi obrok i hljeb. Revizija spiskova se redovno izvršava u sa Službom socijalne zaštite općin

Punkt/Mjesec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep	Okt	Nov	Dec
Dolac												
Grbavica												
Pofalići												
Trg heroja												
Velešići												
Buća Potok												
Otoka												
Džidžikovac												
UKUPNO	573	596	598	608	609	624	644	646	657	662	662	663

Usluge socijalne zaštite pruža JU Centar za socijalni rad, čiji je osnivač Kanton Sarajevo i u nadležn

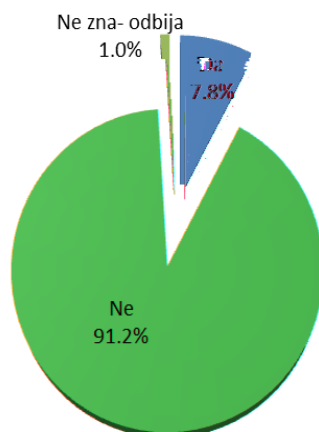
Općin ž š općin ž
 Općin š š ž
 č č

Načelnik Općine Novo Sarajevo, Nedžad Koldžo, uručio je 30 paketa hrane socijalno ugroženim porodicama sa područja ove Općin

Sarajevu uspješno sarađu Općinom Novo Sarajevo već duže vrijeme, tako da se već

1.3. Dugovi domaćinstva

Da li je vaše domaćinstvo bilo u dugu, u bilo koje vrijeme, za proteklih 12 mjeseci?

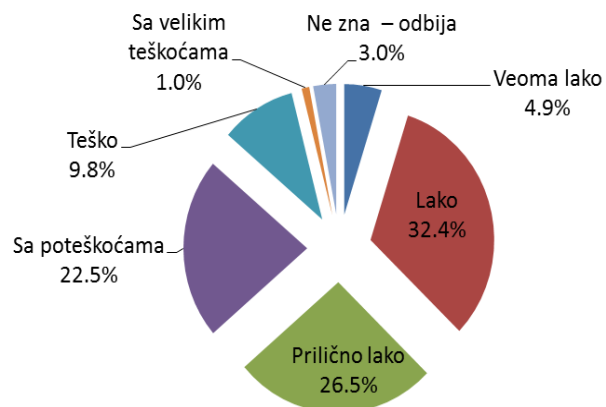

Istraživanje pokazuje da 91,2 % građana uredno plaća svoje obaveze

, što je najpovoljniji rezultat među svih 14 posmatranih općin . Tek 1.0% građana je odbio da odgovori na postavljene

1.4. Subjektivno ekonomsko naprezanje

Recite da li je sa ukupnim mjesečnim primanjima vaše domaćinstvo u stanju da sastavi kraj s krajem?

a tipično pitanje u vezi sastavljanja „kraja s krajem“, v
trećine
poteškoćama. tali to čine sa većim ili manjim

1.5. Prioriteti u općini

U israživanju, ispitanicima je ponuđeno da među sljedećim oblastima izaberu 3 koji bi trebali biti ključni prioriteti lokalne uprave:

Unapređenje komunalnih usluga (vodovod, grijanje, odvoz smeća, rasvjeta...)

Socijalna zaštita

Razvoj kulture i povećanje kulturnih sadržaja

Projekti podsticaja zapošljavanju

Uređenje zelenih površina i rekreativnih kapaciteta

Zdravstvena zaštita.

o prioriteti lokalne uprave, izabrani su projekti podsticaja zapošljavanju, socijalna i zdravstvena zaštita.

2. Stanovanje i lokalno okruženje

2.1. Vlasnička struktura

općin vlasnik prostora u kome živi, stambeni prostor u vlasništvu, što je najdrastičniji odnos među posmatranim općin poređenja, na području općine Tuzla, prema rezultatima istraživanja preko 93% ispitanika živi u vlastitom ili prostoru u vlasništvu člana porodice.

2.2. Životni prostor

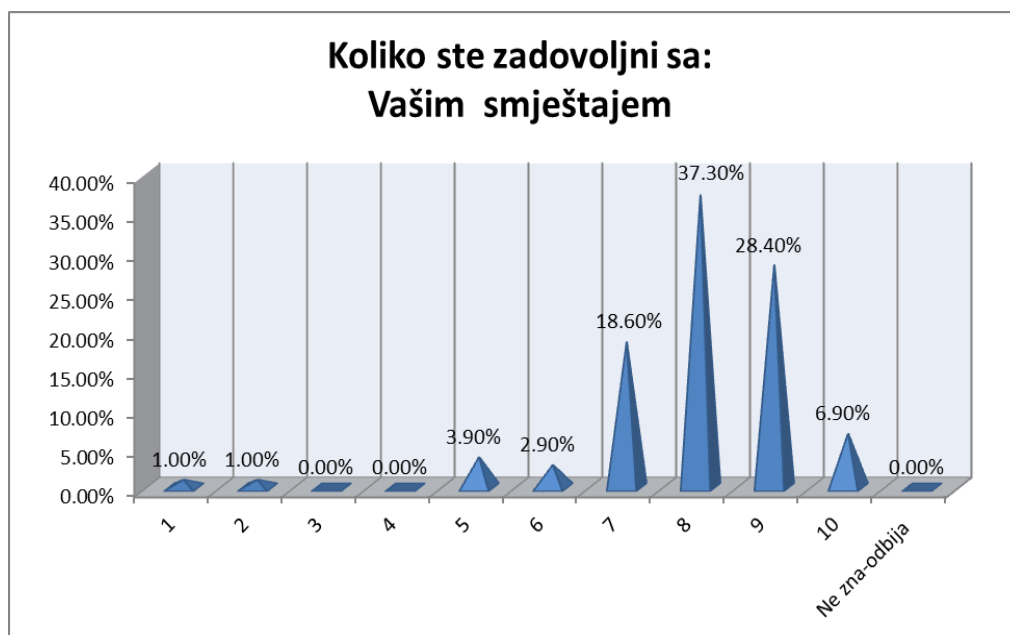
Najviše ispitanika, više od polovine živi u stambenom prostoru od 51 . Proječan stan je veličine , a samo 2% anketiranih građana živi u prostoru 100

Kolika je površina stambenog prostora u kome živite?							
						više	

2.3. Zadovoljstvo sa stanovanjem

Prosječna ocjena koju su ispitanici u općin

oljni sopstvenim smještajem je 7,93 što je na nivou prosjeka općin

3. Obrazovanje, zaposlenje i vještine

3.1. Zaposlenost i nezaposlenost

a) Zaposlenost

odručju općin zaključno sa 31.12.2011. godine iznosio je .206 lica, što je više za 509 lica stanovnika, vidjećemo da na j je trend rasta broja zaposlenih na području općin općin

Broj zaposlenih po godinama				
2007	2008	2009	2010	2011

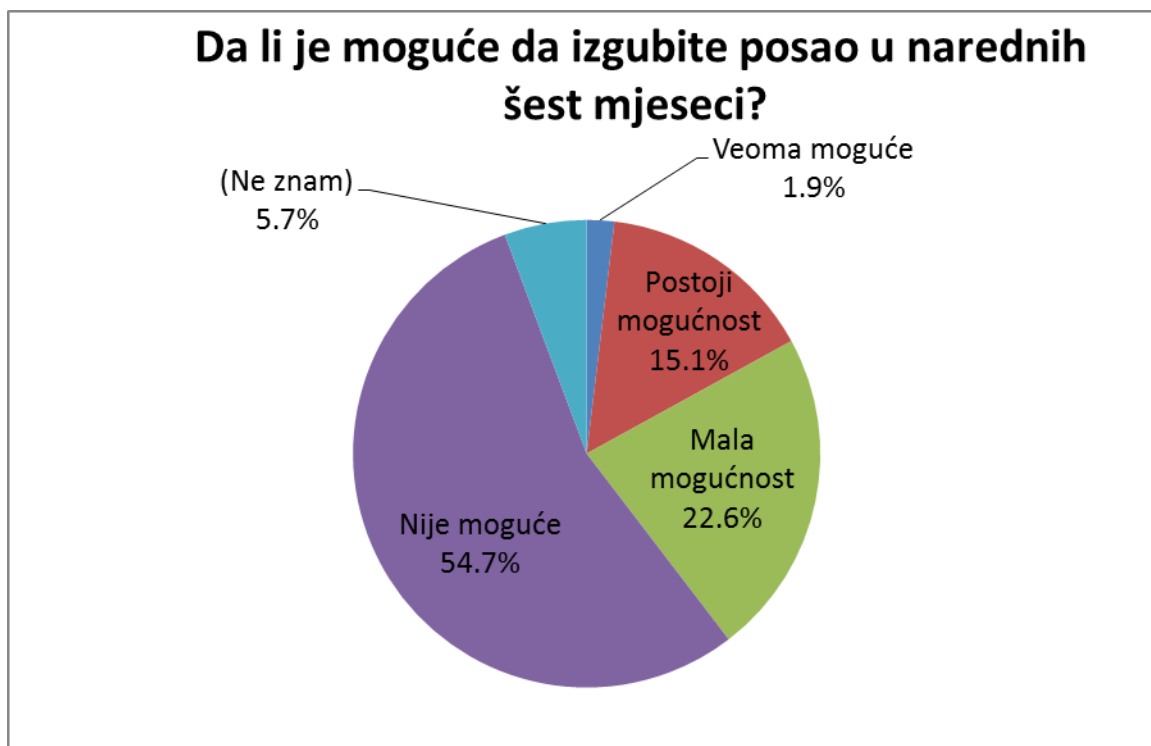
b) Nezaposlenost

Posao je prema evidenciji Zavoda za zapošljavanje u decembru 2011 je tražilo 8.641 lice što je više za 509 lica U tabeli koja slijedi, može se vidjeti kontinuiran trend povećanja broja nezaposlenih u po

Broj nezaposlenih po godinama			
2008	2009	2010	2011

3.2. Uočena sigurnost posla

Nešto više od jedne polovine ispitanika(54,7%) na području općine Novo Sarajevo odgovorilo je da nije moguće da izgube posao u narednih šest mjeseci. U poređenju sa drugim posmatranim općinama Novo Sarajevo je na drugom mjestu što se tiče sigurnosti posla. Postoje općine (Trebinje) gdje je tek 7% ispitanika reklo da nije moguće da izgube posao, ili 13% (Livno). Jedina općina koja je po rezultatu bolja je Tuzla, gdje se 55,2% ispitanika izjavilo da nije moguće da ostanu bez posla.

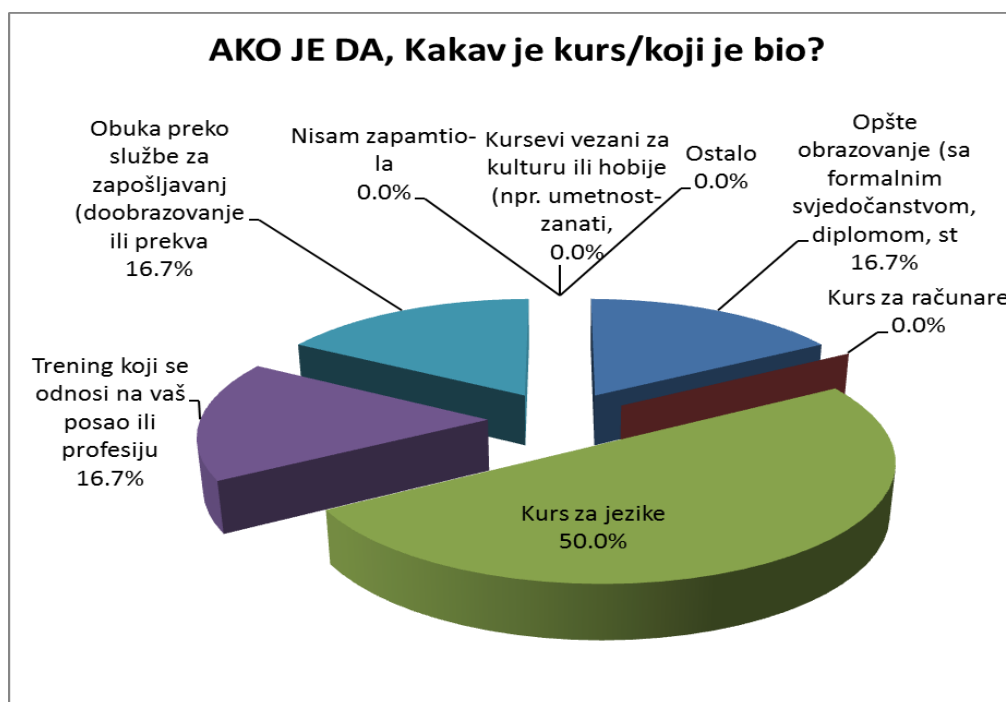

3.3. Obrazovanje i vještine

š ”
?”, č

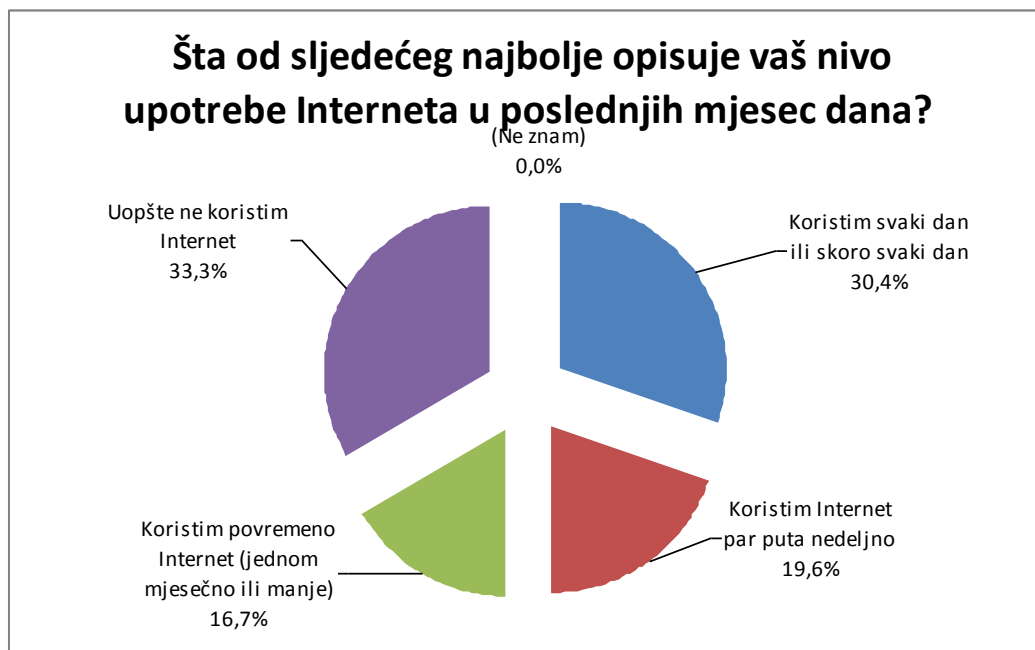
č općin

Da	Ne
5.9%	94.1%

Najveći broj ispitanika pohađao je kurs stranih jezika, njih 5

Dok skoro jedna trećina ispitanika internet koristi svaki dan ili skoro svaki dan, skoro polovina ispitanika općine Novo Sarajevo uopšte ne koristi internet. Ovakvi rezultati se podudaraju sa određenim procjenama prema kojima je polovina stanovnika u BiH informatički nepismena. U grafikonu koji slijedi dat je precizniji prikaz korišćenja interneta na području općine Novo

3.4. Izdvajanje iz budžeta za obrazovanje

č Općin

š

općini, a među njima određena veza i saradnja, općina, iako nije osnivač, dijelom učestvuje unapređenju. Od predškolskih ustanova egzistira 6 vrtića JU "Djeca Sarajeva", koji su u nadležnosti Kantona Sarajevo i 1 privatni vrtić. Opšti zaključak za rad svih osnovnih škola je pozitivan i zadovoljavajući, a odnosi se na osam osnovnih škola, kao javne ustanove, dvije škole u privatnoj svojini, jednu specijalnu i jednu paralelnu (Osnovna muzička i baletska) školu.

anje nije u nadležnosti općin općin učenicima i redovnim studentima s područja općin stipendije za 50 djece bez oba roditelja (učenicima i redovnim studentima) sa područja općine Novo Sarajevo koji se nalaze na evidenciji boračko zaštite, Službe za rad, socijalna pitanja, zdravstvo, izbjeglice i rasel

Stipendije za školsku 2010/2011. godinu, u mjesečnom iznosu od 100 KM po korisniku, odnosno 1 200 KM godišnje.

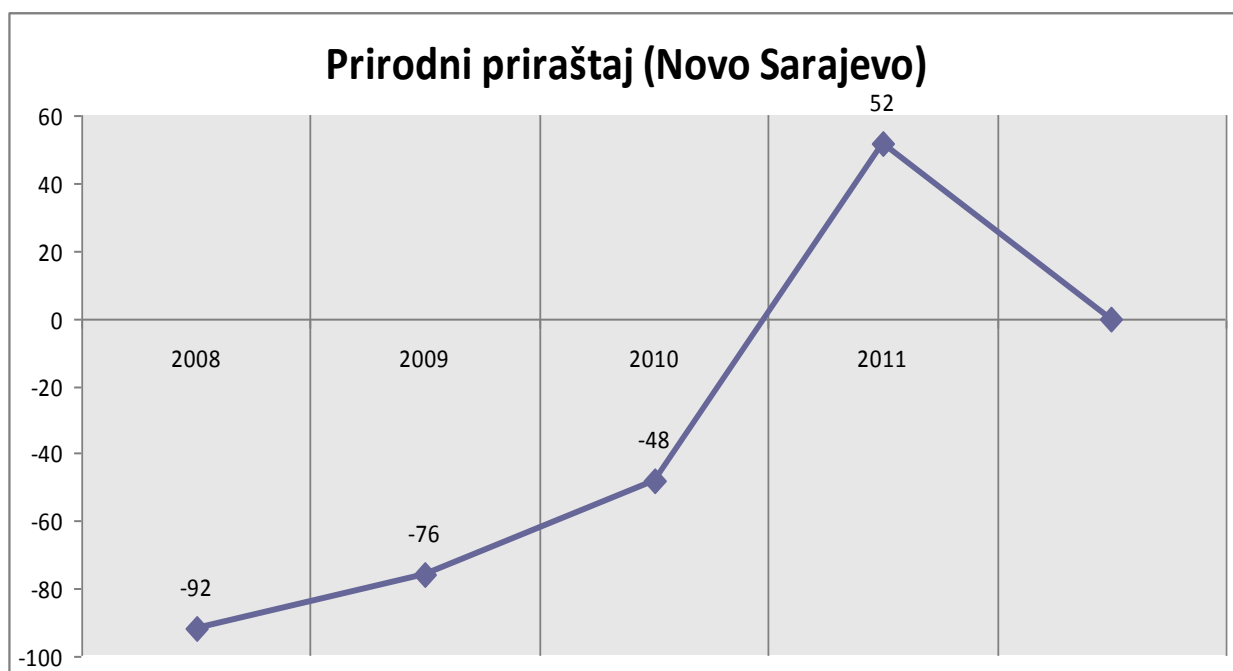
Općine Novo Sarajevo, načelnik općine Nedžad Koldžo potpisao je sporazum sa dekanom Fakulteta za javnu upravu prof. dr. Nusretom Mujagićom. Sporazum će, između ostalog, omogućiti studentima završne godine I ciklusa studija javne uprave da u toku općin

općin studija, kako bi proveli kraća istraživanja, primijenili naučeno gradivo u praksi i sličn Fakultet će povremeno, shodno ukazanoj potrebi i mogućnostima, angažovati državne službenike i druga stručna lica iz općin

4. Struktura domaćinstva i odnosi u porodici

4.1. Demografske promene

riraštaj stanovniš općin

4.2. Broj osoba po domaćinstvu

Uključujući i Vas koliko osoba živi u ovom domaćinstvu?						
					6 i više	

Vidljivo je da je najveći broj sa 3 člana, nešto više od trećine ispitanika, kao i sa 4 člana 31,4%.
ečan broj osoba po domaćinstvu u općin

5. Zdravlje i zdravstvo

U sprovedenom istraživanju dio koji se odnosi na zdravlje i zdravstvo bio je podijeljen u dvije

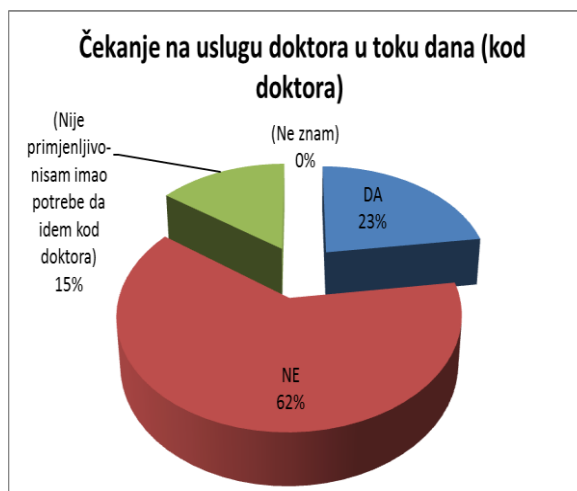
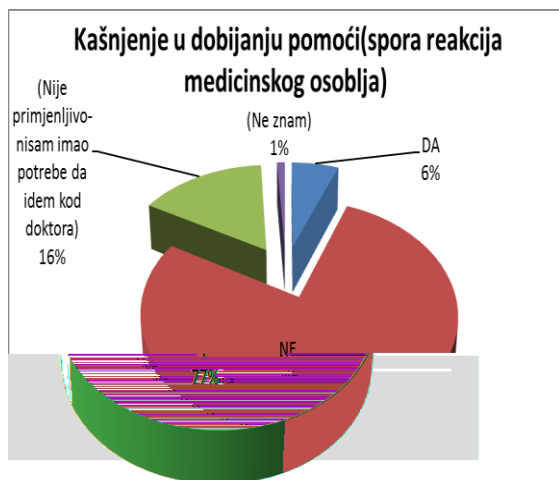
ispitanici imali problema kao što je kašnjenje u dobijanju pomoći i čekanje na uslugu doktora

i su ispitanici imali problema da stignu do doktora, kao što su udaljenosti od ambulate ili troškovi odlaska kod doktora.

5.1. Kvalitet zdravstvenih usluga

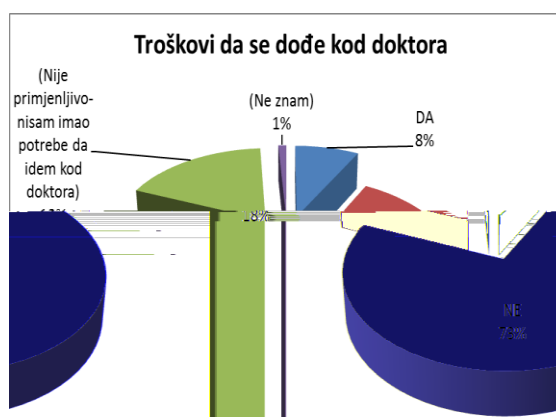
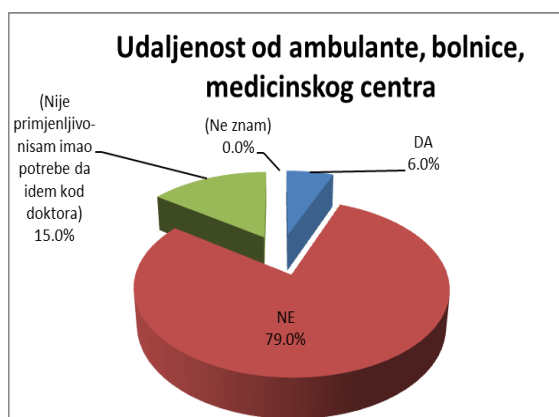
Oko tri četvrtine ispitanika odgovorilo je da nije imalo problema što se tiče kašnjenja u pomoći, odnosno da je medicinsko osoblje reagovalo na vrijeme. Što se tiče

čekanja na uslugu doktora u toku dana jedna četvrtina ispitanika je odgovorila da je imalo taj

5.2. Pristupnost zdravstvenim ustanovama

Velika većina ispitanika nije imala problema da stigne do ljekara

Na osnovu ovih rezultata možemo reći da je kvalitet zdravstvenih usluga u općini Novou. Što se tiče pristupnosti zdravstvenim ustanovama u poređenju sa drugim posmatranim općinama Novo Sarajevo je sa Tuzlom na prvom mjestu.

5.3. Broj ljekara u zdravstvenoj primarnoj zaštiti

Sarajevo i u potpunosti je nadležnosti Kantona Sarajevo.

č ambulantni. Međutim, građani zdravstvene usluge ostvaruju na 11 lokaliteta na području općin zdravlja Omer Maslić sa svojim službama, Pofalići, Ambulanta Velešići I, Velešići II (pedijatrijska služba), Ambulanta u Hitnoj medicinskoj pomoći (noćna služba za Kanton — Kovačići, u OŠ Vladimir Nazor.

Centralni dom zdravlja pruža usluge za 24.000 stanovnika, a područne ambulante od 2500 do 16.500 stanovnika. Ukupno je zaposleno 94 ljekara, što znači da na 1 ljekara dolazi oko 780 općine zdravstvene potrebe ostvaruju i u Kliničkom Centru,

području Sarajeva. Na području općine je centralni punkt (sjedište) JU Zavod za hitnu medicinsku pomoć koja djeluje na kompletnom području Kantona Sarajevo i pokriva svih 9 općin

5.4. Izdvajanje iz budžeta za zdravstvo

Obzirom da zdravstvo nije u nadležnosti općin budžeta za ovu oblast. Zdravstvo u FBiH u potpunoj je nadležnosti viših nivoa vlasti, ali zakon o lokalnoj samoupravi ne sprječava općine da u cilju poboljšanja kvaliteta zdravstvenih usluga i kvaliteta života građana izdvajaju sredstva za ovu namjenu. Ova konstatacija ipak ne sugeriše općinama koje izdvajaju mala sredstva za ovu oblast da to u svakom slučaju čine, nego da sagledaju realne potrebe i zadovoljstvo građana te budžetske mogućnosti i u oblastima koje nisu direktna nadležnost lokalne samouprave

6. Infrastruktura

6.2. Zadovoljstvo postojećom infrastrukturom

Od ispitanika je zatraženo da izraze (ne)zadovoljstvo postojećom infrastrukturom po

Infrastruktura	Zadovoljstvo postojećom infrastrukturom Novo Sarajevo			
		Djelimično		
El. mreža				
Školski objekti				

Nadležnost općin

općin ake godine izdvaja značajna sredstva za sanaciju

č općin

Gledajući odgovore ispitanika može se reći da su zadovoljni postojećom infrastrukturom, najviše sa elek.mrežom

7. Životna sredina

7.1. Životna sredina u lokalnom okruženju

Žalbe ispitanika na probleme životne sredine po oblastima stanovanja

Kada je u pitanju oblast životne sredine, najmanje razloga za žalbe građani imaju kada su u pitanju divlje deponije, zatim problem buke, a najveći problem među izlistanim kategorijama je zagađenje vazduha.

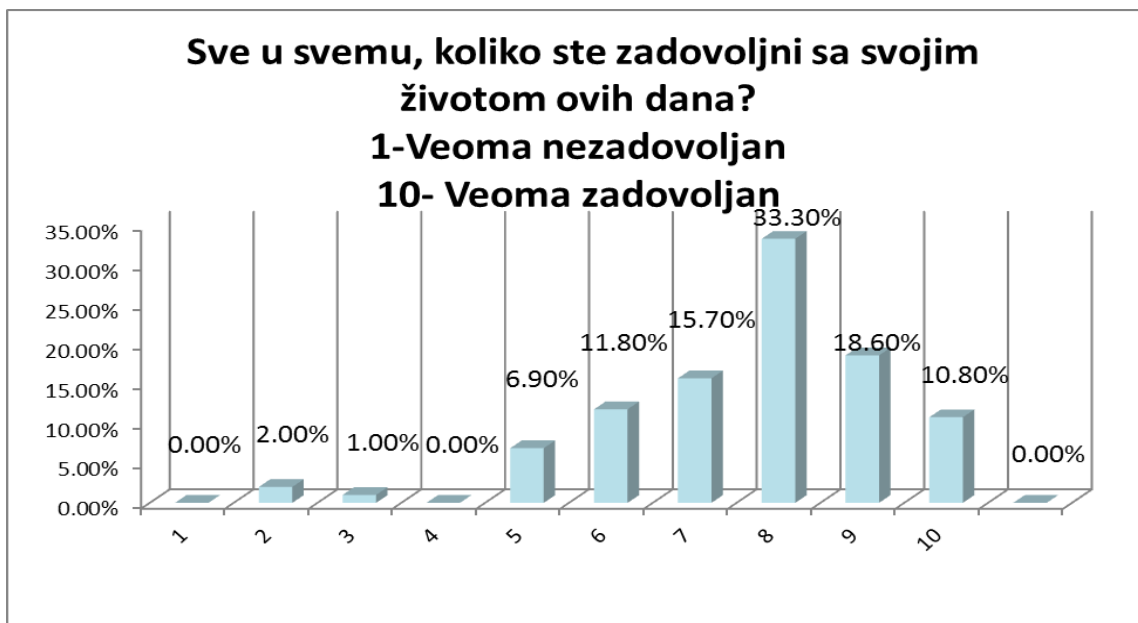
Da li imate razloga, da se žalite na neki od sljedećih problema?					
Zagađenje vazduha					

8. Subjektivno bogatstvo

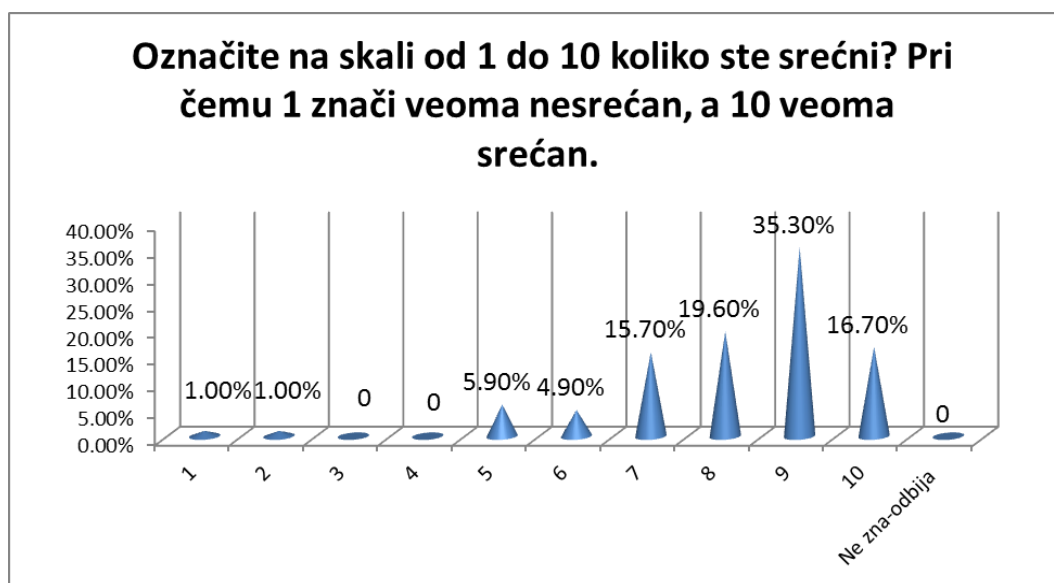
U okviru subjektivnog kvaliteta života, ispitanicima je bio ponuđen niz kategorija koje su trebali ocijeniti na skali od 1 do 10, a tiču se zadovoljstva životom generalno, pojedinim komponentama zadovoljstva životom, i osjećajem lične sreće. Preciznija distribucija ocjena

8.1. Zadovoljstvo životom

Prosječna ocjena koju su građani Tuzle dali za zadovoljstvo životom je 7,64 što je stavlja među 4 općine čiji građani su najzadovoljniji svojim životom. Pored Novog Sarajeva tu su Banja Luka, Zenica i Tuzla. Skoro dvije trećine ispitanika općine Novo Sarajevo zadovoljstvo svojim životom ocjenila je sa 8, 9 i 10.

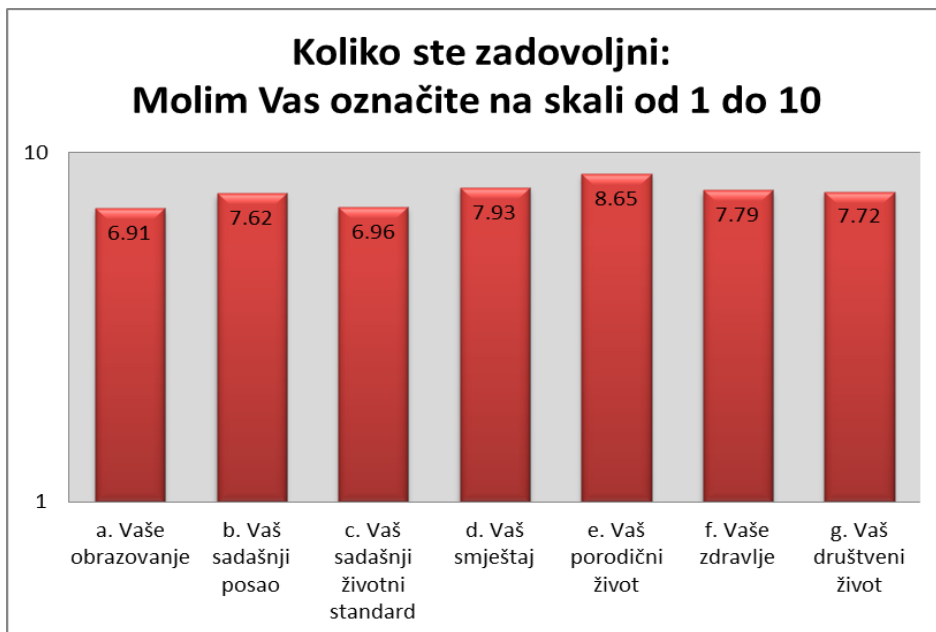

Prosječna ocjena koju su građani Tuzle dali kao odgovor na pitanje koliko ste srećni je 8,13 čime se općina Novo Sarajevo našla na prvom mjestu među posmatranim općinama po ličnoj sreći Polovina ispitanika općine Tuzla na ovo pitanje je odgovorila ocjenom 9 ili 10.

8.2. Komponente zadovoljstva životom

Među komponentama zadovoljstva životom našlo se 7 kategorija: obrazovanje, posao, životni standard, smještaj, porodični život, zdravlje i društveni život. Prosječne ocjene za općin

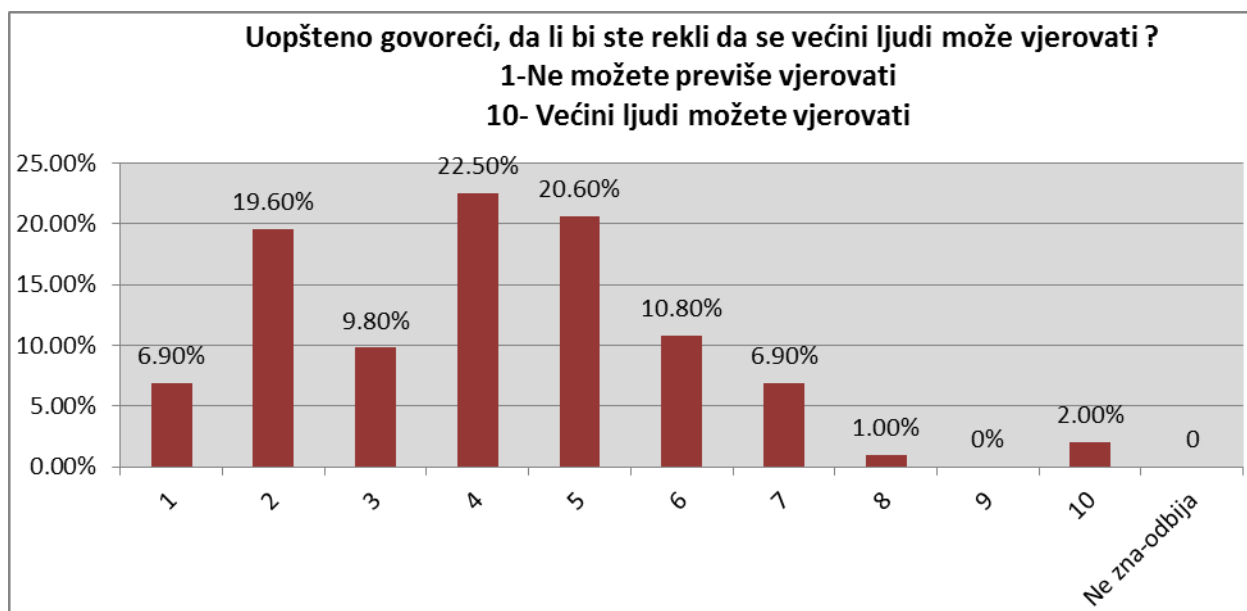

Što se tiče zadovoljstva po oblastima života, građani porodičnim životom koji je dobio prosječnu ocjenu 8,65 odmah iza njega su smještaj, zdravlje i društveni život. Među ponuđenim komponentama, ispitanici u općini Novo Sar najmanje su zadovoljni svojim životnim standardom kome su dali prosječnu ocjenu 6,91.

9. Uočeni kvalitet društva

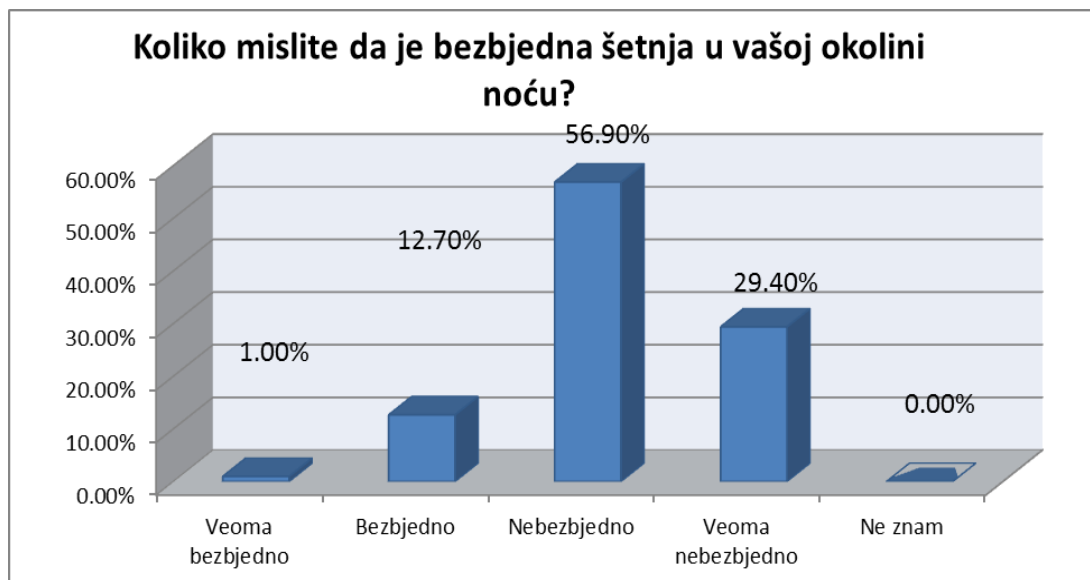
9.1. Povjerenje u ljude

Na pitanje koliko se može vjerovati ljudima na skali od 1 do 10 ispitanici općine Novo Sar dobili su prosječnu ocjenu 4,09. Među 14 posmatranih općina samo je Livno dobilo prosječnu ocjenu iznad 5 (5,39). Prosjek za posmatrane općine što se tiče povjerenja u ljude u ljude, što može biti i posljedica generalnog stanja u društvu, krize morala i poremećenog

9.2. Bezbjedno susjedstvo

Jednostavno pitanje kojim se htjela dobiti percepcija građana o bezbij kojem žive glasilo je Koliko mislite da je bezbjedna šetnja u vašoj okolini noću. Više od , a u poređenju sa drugim posmatranim općinama, Novo Sarajevo ima najlošiji rezultat po ovom pitanju

9.3. Bezbjednost građana

U ovom segmentu, posmatrane su dvije ključne stavke dostupne od strane policije, odnosno opšta bezbjednost građana posmatrana kroz prizmu teških/provalnih krađa, te na putevima posmatrana kroz broj saobraćajnih nezgoda na području općin

općini Novo Sarajevo broj teških krađa u 2011. godini bio je 252, dok je ukupan broj saobraćajnih nezgoda bio 1841. Uporedimo li to sa brojem stanovnika, dobijemo stanovnika jednu tešku krađu. Slično je i sa saobrać stanovnika dolazi 1 saobraćajna nezgoda. Posmatrajući broj teških krađa i saobraćajnih nezgoda u odnosu na broj stanovnika, zapažamo da je općina Novo Sarajevo jedna od lošijih u odnosu na ostale posmatrane općine

9.4. Javne usluge

Lokalna uprava kao servis građana

Krajem 2011. godine u Administrativnoj službi općine Novo Sarajevo bilo je zaposleno 224 radnika. Što znači da na jednog zaposlenog u lokalnoj admin poređenju sa ostalim posmatranim općinama, Novo Sarajevo veoma odskoče od standarda kome teže evropske zemlje i zemlje okruženja od 1

Izdvajanje za plate i doprinose iz budžeta za zaposlene

KM, što je ispod 20% od budžeta. Istovremeno, visina primanja odbornika je 492 KM.

Izdvajanje iz budžeta za Mjesne zajednice ne postoji kao posebna stavka u budžetu za MZ.

Općin ekretari Mjesnih zajednica su namještenici
općin

općin

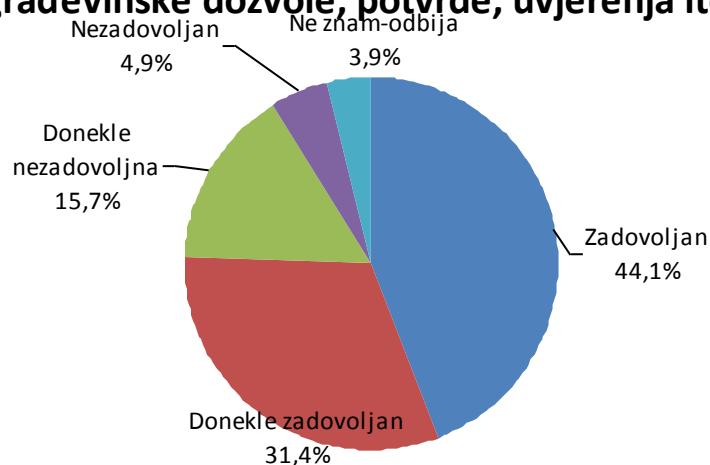
:“

općinskih funkcija, podrazumijevajući pri

tome servise koje pruža lokalna uprava – šalter sala, matični ured, građ

tri četvrtine ispitanika je više ili manje zadovoljno kvalitetom

Da li ste zadovoljni sa kvalitetom usluga opštinskih funkcija (javna uprava, šalter sala, matični ured, građevinske dozvole, potvrde, uvjerenja itd)

što daje dobru sliku o

općin

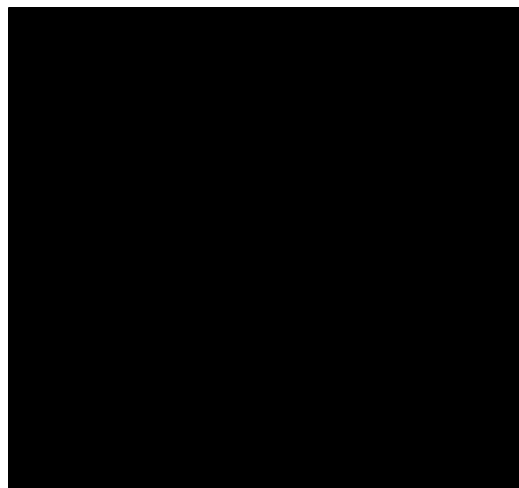
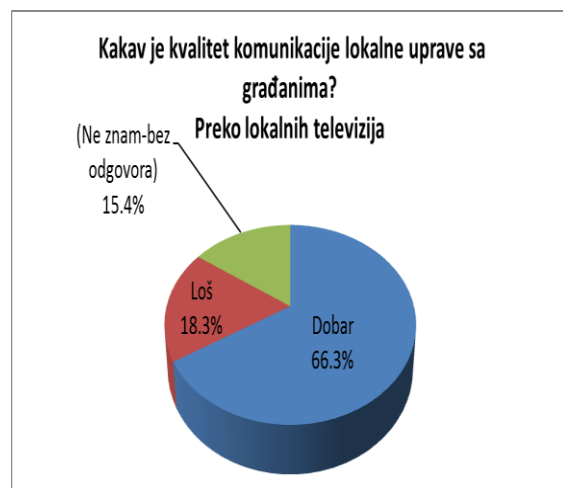
općin
općin

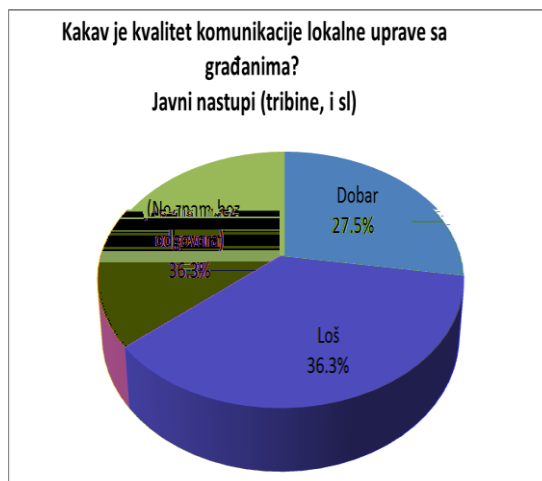
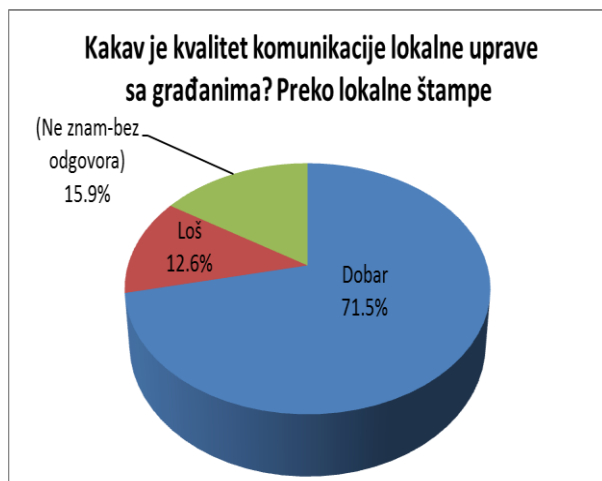
Kvalitet komunikacije lokalne uprave i građana

Što se tiče kvaliteta kominikacije lokalne uprave sa građanima, više od dvije trećine ispitanika

štampe, a zadovoljstvo je nešto manje komunikacijom putem radio stanica. Oko trećine ispitanika smatra lošom komu

tribina, a trećina odgovora „Ne znam“ govori o malom stepenu takve komunikacije i učešću građana u njoj. Precizna distribucija data je u grafikonima koji slijede:

Kapitalne investicije

po MZ	Izvršenje 2011
Poaflići I	
Pofalići II	
Velešići	
Gornji Velešići	
Željeznička	
Čengić Vila I	
Čengić Vila II	
Kovačići	
Gornji Kovačići	
UKUPNO	6.796.838,63

Izgradnja saobraćajnice u ulici Nedima Filipovića, veza između 4 i paralelna sa glavnom gradskom saobraćajnicom ećenja –

Izgradnja kanalizacione mreže MZ lešići –

Šareni park – , projekat Žene općin

utrošeno 4. 000 , građevinska vrijednost

Ambulanta u MZ Velešići –

–

–

Kanalizacija u naselju Pofalići –

Izgradnja novog objekta na mjestu postojećeg – Zagrebača ul. općin

–

Komunalne usluge

Odvoz smeća

ć č šć č št ž
Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća “ ”.
akcije edukacije o postupanju s otpadom i zaštiti okoline u osnovnim i srednjim školama, kao i
ntanih i elektronskih medija za šire građanstvo. Takođe i većina osnovnih škola
području Novog Sarajeva bila je uključena u akcije edukacije.

Cijena odvoza smeća

Fizička lica domaćinstva

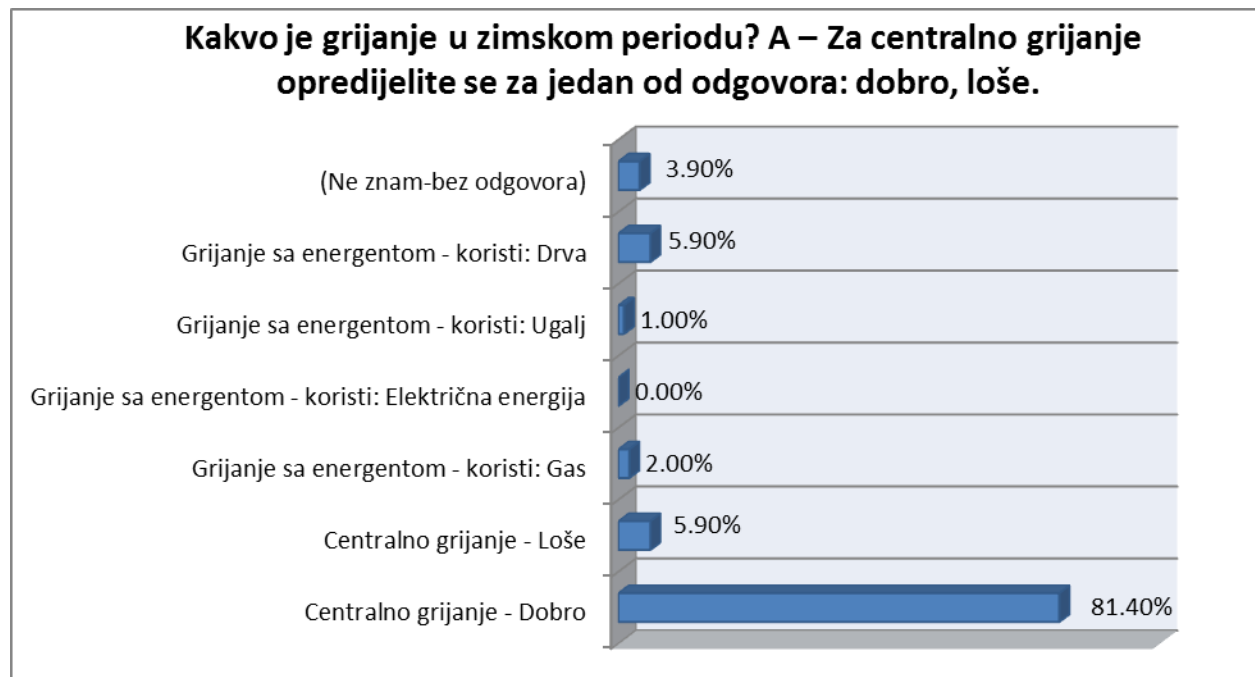
—

—

—

—

Grijanje u zimskom periodu

vidljivo da više od četiri petine

općin

« ».

ć

ijava cca 16.550 stambenih jedinica, što

Građani grijanje

plaćaju

mjesečno u periodu od 6 mjeseci.

Vodosnabdijevanje

Stanovništvo općin

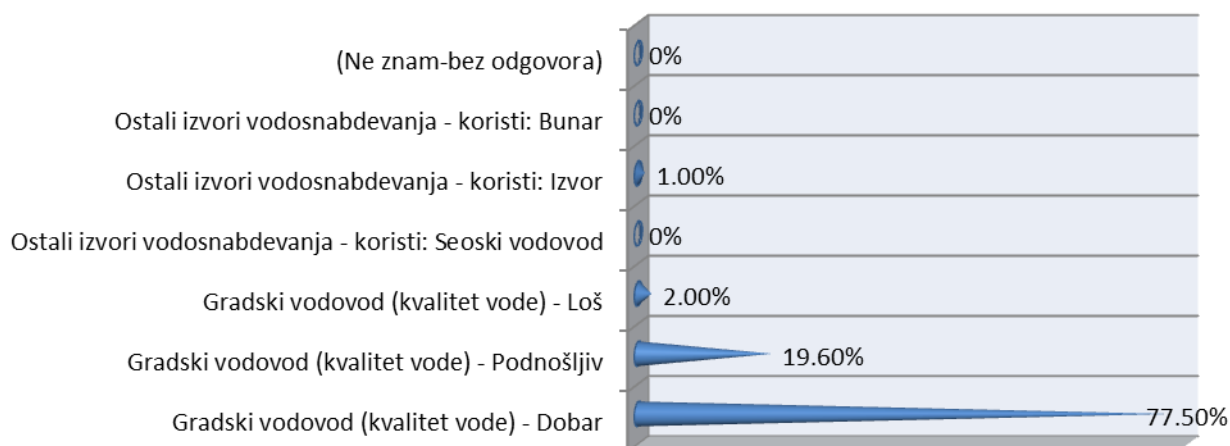
snabdjeva vodom iz tri izvorišta: Bačevo, Sokolovići i Stup, sa 36 bunara, 10 vrela, 3 filterska anice, sa 70 pumpnih agregata. Na području općin

ostalim postrojenjima centralnog gradskog vodovoda obezbjeđuju vodosnabdijevanje gotovo 100% domaćinstava na području općine. Oko 90% domaćinstava je priključeno na gradsku

Privrijeda (KM/m³)

	Stanovništvo po m ³	Privreda po m ³
Cijena vode		
Cijena za odvođenje otpadnih voda		
PDV 17%		
PVN za korištenje voda		
PVN za zaštitu voda		
Ukupna cijena sa PDV		

Kakav je kvalitet vodosnabdjevanja? A – Za gradski vodovod opredijelite se za jedan od odgovora: dobar, podnošljiv

77,5% ispitanika je bilo mišljenja da je kvalitet vodosnabdjevanja dobar

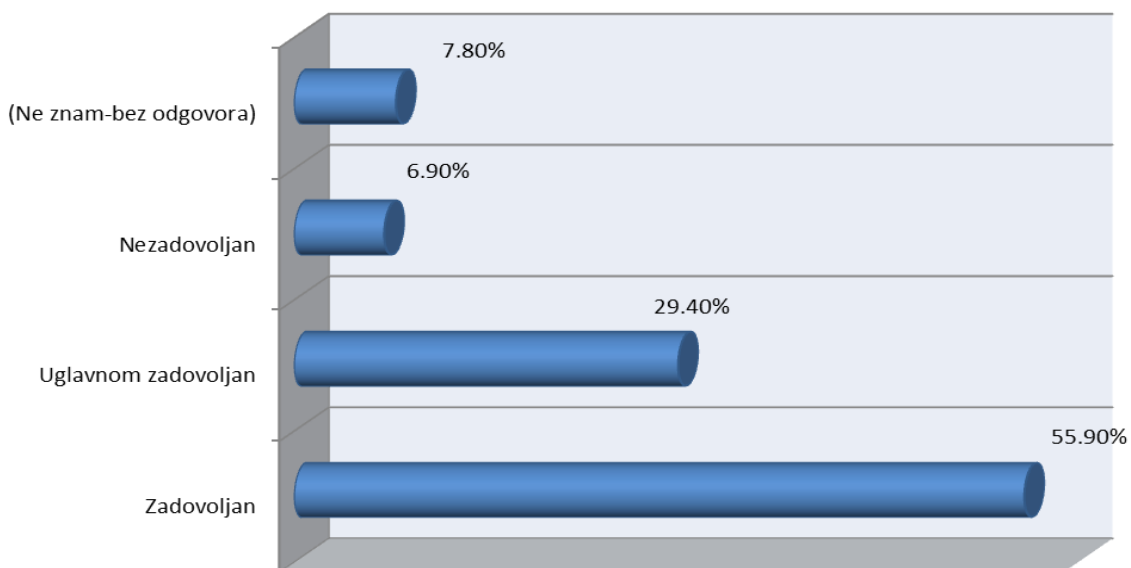
9.5. Kultura, sport i rekreacija

Zadovoljstvo sa ponuđenim kulturnim sadržajem

Institucija kulture	Zadovoljstvo sa ponuđenim kulturnim sadržajem			
Pozorište				

Oko polovine ispitanika je bilo zadovoljno ponuđenim kulturnim sadržajem, bez većih oscilacija među institucijama kulture. U prosjeku četvrtina ispitanika nije davala odgovor na ovo pitanje, ili je odgovor bio „ne znam“.

Koliko ste zadovoljni sa ponuđenim sportskim terenima i mogućnostima za rekreaciju?

anketiranih građana je većoj ili manjoj mjeri ponuđenim sportskim sadržajem.

Izdvajanje iz budžeta za rekreaciju, kulturu i religiju je 130.786 KM, što je 0,52 % od budžeta

III POREĐENJE MEĐU POSMATRANIM GRADOVIMA I OPĆINAMA

1. Poređenje među posmatranim općinama i gradovima po setovima indikatora objektivnog kvaliteta života

1.1. Ekonomska situacija

Ovaj set indikatora uključivao je sljedeće indikatore čija je vrijednost ulazila u izračunavanje kvaliteta života građana: nivo prihoda (BDP, prihodi po domaćinstvu), nivo siromaštva, dugove domaćinstva, subjektivno ekonomsko naprezanje (sastavljanje „kraja s krajem“), i prosječnu platu u općin

Grad/Općina	Broj bodova
Široki Brijeg	
<	

općin
od 5.227 KM u Foči, do 18.210 KM u N. Sarajevu i 10.430 KM u općin

Prema rezultatima istraživanja, najveće prosječne prihode po domaćinstvu ostvaruju stanovnici Širokog Brijega, blizu 2.000 KM mjesečno, dok je ovaj iznos najmanji u Foči, oko 480 K

Istovremeno procenat domaćinstava sa prihodom manjim od 500 KM u Širokom Brijegu je 7%, a u Foči 72%.

Najveća prosječna neto plata u posmatranim općin godini bila je u Novom Sarajevu, 1.093 KM, dok je najniža prosječna plata u Travniku, 67

Najveći broj ispitanika koji je imao većih poteškoća “sastaviti kraj s krajem” je na području općina Trebinje, Pale i Foča. Najveću učestalost dugovanja za plaćanje računa (komunalije, struja, itd.)

domaćinstva imali su ispitanici na području općin parametra bila je u Novom Sarajevu i Širokom Brijegu.

Ovaj set indikatora, od ukupno 80 bodova za objektivni kvalitet života, maksimalno je mogao općin

U vrijeme finalizacije izvještaja nije bilo dostupnih podataka za 2011. općin
korišćena formula Federalnog zavoda za razvoj, gdje se kao ulazni podaci koriste broj zaposlenih i prosječna plata u općin

1.2. Stanovanje i lokalno okruženje

Grad/Općina	Broj bodova
Široki Brijeg	
Bihać	
Foča	

Ovaj set indikatora uključivao je sljedeće indikatore čija je vrijednost ulazila u izračunavanje kvaliteta života građana: vlasnička struktura domaćinstava (lično vlasništvo, najam), površina stambenog prostora i lično zadovoljstvo ispitanika vlastitim smještajem.

Prema rezultatima istraživanja, prosječna površina stambenog općin

prosječnu kvadraturu stambenog prostora imaju ispitanici u Foči i u, oko 58m², dok je najveća prosječna kvadratura stambenog prostora u Širokom Brijegu. U svim općin prosječna oscjena sopstvenog smještaja na skali od 1 do 10 bila je iznad 5, i to najniža u Foči (5,8), Trebinju (6,3) i Palama (6,4), a najviša u Mostaru (7,8), Novom Sarajevu (7,9) i Širokom Brijegu

života, maksimalno je mogao odnijeti 9,6 bodova. Rang lista općin

1.3. Zaposlenje, obrazovanje i vještine

Ovaj set indikatora uključivao je sljedeće indikatore čija je vrijednost ulazila u izračunavanje kvaliteta života građana: zaposlenost, izdvajanja iz budžeta za obrazovanje, uočena sigurnost posla (procjena vjerovatnoće za gubitak zaposlenja), te obrazovanje i vještine (korišćenje interneta, stručno usavršavanje i razne obuke).

Grad/Općina	Broj bodova
Široki Brijeg	

Prema rezultatima istraživanja po pitanju broja zaposlenih osoba je na području općin

sa oko 4 stanovnika na 1 zaposlenog. Najteža situacija općin i Foča, gdje na

vjerovatnoća gubitka posla po sopstvenoj procjeni ispitanika je na području Bihaća i N. Sarajeva, a najveća u Livnu i Foči.

Bihać	
Foča	

Najveća budžetska izdvajanja u 2011. godini za oblast obrazovanja bila su na području općine Široki Brijeg (preko ačelju se nalaze Bihać, Pale i Foča, sa ispod 2% izdvajanja za oblast općin

treninga, i sl. Od malog broja ispitanika koji su ih imali, većina obuka se odnosila na obuke vezane za sadašnji posao i strane jezike, zatim računare. Indikativno je da je vrlo mali broj ispitanika prošao obuke doobrazovanja i prekvalifikacije zavoda apošljavanje.

Internet svakodnevno koristi oko 50% ispitanika na području općina Banjaluka, Široki Brijeg i Mostar, dok je u ostalim općin

t života, maksimalno je mogao

općin

1.4. Struktura domaćinstva i odnosi u porodici

Općina/Grad	Broj bodova
Ši	
Bihać	
Foča	

Ovaj set indikatora, zbog specifičnosti i š obuhvata, uključivao je samo 2 ključna indikatora, i to prirodni priraštaj stanovništva i zadovoljstvo porodičnim životom.

Prema rezultatima istraživanja, od posmatranih 14 općin polovina je imala negativan prirodni priraštaj. Najloši općini Bijeljina, 339 više umrlih nego rođen
Zatim slijede Bihać i Doboj, sa prirodnim priraštajem od 269. Među drugom općina sa pozitivnim prirodnim priraštajem, više rođenih nego umrlih.

--	--

Međutim, ako se pogleda generalni trend u posljednjih nekoliko godina, u velikoj većini općin

Zadovoljstvo porodičnim životom u prosjeku je u svim općin na skali od 1 do 10, i ona se kreće od oko 6,3 u Foči, Trebinju i Palama, pa do 8,5 u Bihaću, Širokom Brijegu i Tuzli.

Broj članova po domaćinstvu u općinama varira od 2,7 u Foči, do 4,1 u Širokom Brijegu, međutim, nije jednostavno dati kvalifikaciju u kojoj mjeri uticaj na vrijednost ovog indikatora ima nizak prirodni priraštaj, a u kojoj mjeri stepen odvajanja mladih i zasnivanje

Ovaj set indikatora, od ukupno 80 bodova za objektivni kvalitet života, maksimalno je mogao općin

1.5. Zdravlje i zdravstvo

Općina/Grad	Broj bodova
Široki Brijeg	
Foča	
Bihać	

Ovaj set indikatora uključivao je sljedeće indikatore čija je vrijednost ulazila u izračunavanje kvaliteta života građana: ocjena kvaliteta zdravstvenih usluga i pristupačnost zdravstvenih ustanova, broj ljekara u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (PMZ), te budžetska izdvajanja za zdravstvo.

straživanja, najpovoljniji omjer broja

općin

Najviše razloga za pritužbe za dugo čekanje na uslugu doktora tokom dana imali su ispitanici na području Livna, Mostara i Tuzle. Istovremeno, u ovim a i u većini ostalih posmatranih općin ispitanici nisu imali mnogo razloga da se žale na prist

troškova da se dođe do doktora.

Budžetska izdvajanja za oblast zdravstva iz općinskih budžeta u

je nove bolnice, što je razlog ovako visokog procenta

Zdravstvo u FBiH u potpunoj je nadležnosti je kantona, ali Zakon o lokalnoj samoupravi ne sprječava općin cilju poboljšanja kvaliteta zdravstvenih usluga i kvaliteta života građana izdvajaju sredstva za ovu namjenu.

Ovaj set indikatora, od ukupno 80 bodova za objektivni kvalitet života, maksimalno je mogao općin

1.6. Infrastruktura

Općina/Grad	Broj bodova
Bihać	
Foča	
Široki Brijeg	

Ovaj set indikatora uključivao je (ne)zadovoljstvo sljedećim parametrima čija je vrijednost ulazila u izračunavanje kvaliteta života građana: električna mreža, sistem vodosnabdijevanja, kanalizacija, grijanje, školski objekti, zdravstveni objekti, putevi i

Među na najvećoj mjeri zadovoljni stanjem elektro mreže. Ipak, manje oscilacije postoje, pa su ovim parametrom najviše zadovoljni ispitanici na području Trebinja, a najmanje u Širokom Brijegu.

Palama, a najmanje zadovoljni u Širokom Brijegu i Doboju.

područja Banjaluke, dok su najzadovoljniji u Palama. Indikativno

grijanja je oko 2,5 puta veća u Banjaluci nego u Palama.

Generalno, poredeći oblasti infrastrukture, u prosjeku je najveće kturom, i to najviše u Mostaru,

Livnu i Širokom Brijegu, a najmanje u Novom Sarajevu, Palama i Trebinju.

Ovaj set indikatora, od ukupno 80 bodova za objektivni kvalitet života, maksimalno je mogao općin

1.7. Životna sredina

Općina/Grad	Broj bodova
Bihać	
Foča	

Ovaj set indikatora, zbog specifičnosti i širine oblasti koju obuhvata, uključivao je samo 3 ključna indikatora vezana za životnu sredinu u lokalnom okruženju, odnosno žalbe građana na zagađenost

Najviše razloga za žalbe na zagađenje vazduha imali su ispitanici na području općin

Na buku se u najvećoj mjeri žale Mostarci, gdje je istovremeno i najveći problem

Navedena konstatacija ipak ne sugerise općinama koje izdvajaju mala sredstva za ovu oblast da to u svakom slučaju čine, nego da sagledaju realne potrebe građana i budžetske mogućnosti i u oblastima koje nisu direktna nadležnost

Široki B	

života, maksimalno je mogao odnijeti 4,8 bodova. Rang lista općin

1.8 Uočeni kvalitet društva

Općina/Grad	Broj bodova
Široki Brijeg	
Bihać	
Foča	

katora uključivao je sljedeće indikatore čija je vrijednost ulazila u izračunavanje kvaliteta života građana: povjerenje u ljude, bezbjedno susjedstvo, bezbjednost građana (opšta bezbjednost i bezbjednost u saobraćaju), javne usluge vnost lokalne uprave kao servisa građana,

Rezultati istraživanja govore da je generalno u svim posmatranim općinama nizak nivo povjerenja u ljude, što govori između ostalog o opštoj slici bosanskohercegovačkog društva. Na skali od 1 do 10, jedinu prosječnu ocjenu povjerenja u ljude preko 5 dali su ispitanici na području općin Doboj, Mostar i Zenica (u rasponu od 4,8 do 4,6). Najniža prosječna ocjena stepena povjerenja u ljude dat

U poređenju sa brojem stanovnika, najveći broj teških/provalnih krađa i saobraćajnih nezogda zabilježen je u Tuzli, gdje je ukupan broj teških krađa u 2011. godini 2021, odnosno jedna krađa na i su zabilježene 2293

saobraćajne nezgode, ili jedna na 57 stanovnika. Najpovoljnija situacija po pitanju teških krađa je u Širokom Brijegu (877 st. na 1 krađu), ali i Palama i Bijeljini, gdje je omjer 770 odnosno 750 stanovnika na 1 krađu. Najmanje saobraćajnih nezgoda u odnosu na broj stanovnika u 2011.

Istovremeno, ispitanici su noćne štetnje kao bezbjedne u najvećoj mjeri ocijenili na području općina Bihać, Široki Brijeg i Livno, a najlošiju ocjenu ovaj indikator dobio je u Novom Sarajevu, i to drastično lošiju u odnosu na većinu posmatranih pćin

Lokalna uprava kao servis građana

općin

najvećim brojem uposlenih u lokalnoj administraciji u odnosu na broj stanovnika je Trebinje,

1:215. Najpovoljniji odnos među posmatranim općin

na jednog zaposlenog u lokalnoj administraciji. Radi poređenja, težnje razvijenih zemalja EU u

—

općine značajna sredstva izdvajaju za finansiranje administrativnog aparata, i to u rasponu od 15,5% kao što je slučaj u Banjaluci, do 31%

odbornicima još drastičnije variraju od 220 KM u Livnu, do 850 odnosno 890 KM u Banjaluci i

općin

općina Doboj je veoma „štedljiva“ kada su u pitanju izdvajanja za najučestaliji vid učešća građana u procesima donošenja odluka na lokalnom nivou, pa je u 2011. godini izdvojila svega 0,11% budžeta za rad mjesnih zajednica.

Najveći nivo zadovoljstva kod usluga koje pruža lokalna administracija (šalter sala, matična služba, građ. dozvole, potvrde, itd.) izražen je kod ispitanika na području općina Bihać i Zenica, a

općine najbolje su ocijenjene i kada je u pitanju informisanje i komunikacija sa građanima.

Najniži nivo zadovoljstva uslugama lokalne administracije je u Mostaru i Širokom Brijegu, a po pitanju komunikacije sa građanima i informisanja u Livnu, Mostaru i Doboju.

Komunalne usluge

općin

građani Novog Sarajeva i Tuzle, sa cijenom preko 1,20 KM/m³. Za razliku od njih, građani Zenice vodu plaćaju svega 0,47 KM/m³, Ako se vodovod i kanalizacija gledaju kao jedinstven sistem, građani Bijeljine plaćaju drastično najveću cijenu, i to 2,34 KM/m³, i to iz razloga što se cijena kanalizacije naplaćuje jednako kao i cijena vode, što je jedinstven slučaj u BiH. Planirani trend daljeg godišnjeg poskupljenja vode i kanalizacije u Bijeljini zaustavljen je u 2012. godini,

nji kanalizacione mreže definisano godišnje povećanje cijene vode i kanalizacije od 9% plus godišnja inflacija. Kvalitetom vodosnabdijevanja najzadovoljniji su u Travniku i Palama, a najmanje zadovoljni u Širokom Brijegu i Doboju.

općin ajjeftinije centralno grijanje plaćaju građani Tuzle, 1,68 KM/m² tokom šestomjesečne grejne sezone, dok je u Banjaluci i Travniku ta cijena skoro 2 puta veća. Najvišu cijenu centralnog grijanja plaćaju građani Foče, 4,13 KM/ m², ali se radi o sistemu sa iz malim brojem korisnika, dok se većina grada grije sopstvenim sistemima i pećima.

Ovaj set indikatora, od ukupno 80 bodova za objektivni kvalitet života, maksimalno je mogao

općin

RANG LISTA OPĆINA I GRADOVA PREMA OBJEKTIVNOM KVALITETU ŽIVOTA

Ukupno gledajući, prema svih osam setova indikatora objektivnog kvaliteta života, najveći indeks kvaliteta života dobijen je za općinu Široki Brijeg, i iznosi 57,89, od mogućih 80,00. Najniži indeks kvaliteta života dobijen je za općinu Foča, i iznosi 41,37. Pregled indeksa za ostale posmatrane općin

[illegible]

2. Poređenje među posmatranim općinama i gradovima po indikatorima subjektivnog kvaliteta života

Općina/Grad	Ocjena
Široki Brijeg	

U izračunavanje subjektivnog kvaliteta života, korišćena su 3 seta indikatora: generalno zadovoljstvo životom, komponente zadovoljstva (obrazovanje, posao, sadašnji životni standard, smještaj, porodični život, zdravlje, društveni život), i lična sreća.

Na pitanje "Sve u svemu, koliko ste na skali od 1 do 10 zadovoljni svojim životom ovih dana?", najveću prosječnu ocjenu dali su ispitanici na području općin (7,64) i Široki Brijeg (7,44), a najnižu Foča (5, (6,11). Ostale prosječne ocjene zadovoljstvom životom po općin

Pregled prosječnih ocjena po pojedinačnim komponentama zadovoljstva dat je u tabeli koja

Koliko ste zadovoljni sa Vašim:							
Općina/Grad	Obrazova- njem	Sada- šnjim poslom	Sadašnjim životnim standa- rdom	Smješta- jem	Porod- ičnim životom	Zdra- vljem	Društve- nim životom
Široki Brijeg							
Bihać							
N. Sarajevo	6.91	7.62	6.96	7.93	8.65	7.79	7.72
Foča							
Prosjek	6.53	7.08	5.48	7.28	7.79	7.06	6.83

Općina/Grad	Ocjena 1-10
Široki Brijeg	
Bihać	

Na pitanje "Označite na skali od 1 do 10 koliko ste srećni? Pri čemu 1 znači veoma nesrećan, a 10 veoma srećan", najbolja prosječna ocjena lične sreće data je na području općin

a području općina Foča (5,96), Pale (6,27) i Trebinje (6,32). Ostale prosječne ocjene lične sreće date

ANEKS 1- izračunavanje seta indikatora za Novo Sarajevo

1. EKONOMSKO STANJE

Indikator	Parametri	Rang/ maksimalna vrijednost		Prosječna vrijednost	Stvarno stanje
	domaćinstvu				
Nivo siromaštva					
ugovi domaćinstva					
Prosječ općin					
Indikator ekonomskog stanja					12,751

2. STANOVANJA I LOKALNO OKRUŽENJE

Indikator	Parametri	Rang/ maksimalna vrijednost		Prosječna vrijednost	Stvarno stanje
Vlasnička struktura					
Životni prostor					
Indikator stanovanja i lokalnog okruženja					7,043

3. ZAPOSLENJE, OBRAZOVANJE I VJEŠTINE

Indikator	Parametri	Rang/ maksimalna vrijednost		Prosječna vrijednost	Stvarno stanje
budžeta za					
Uočena sigurnost					
vještine	Korišćenje				
Indikator zaposlenja, obrazovanja i vještina					6,836

4. STRUKTURA DOMAĆINSTVA I ODNOSA U PORODICI

Indikator	Parametri	Rang/ maksimalna vrijednost		Prosječna vrijednost	Stvarno stanje
Prirodni priraštaj stanovništva					
porodičnim životom					
Indikator strukture domaćinstva i odnosa u porodici					8,732

5. ZDRAVLJE IZDRAVSTVO

Indikator	Parametri	Rang/ maksimalna vrijednost		Prosječna vrijednost	Stvarno stanje
	Kašnjenje u pomoći				
	Čekanje na				
	Troškovi da se dođe kod				
zdravstvenoj zaštiti					
budžeta za					
Indikator zdravlja i zdravstva					8,587

6. INFRASTRUKTURA

Indikator	Parametri	Rang/ maksimalna vrijednost		Prosječna vrijednost	Stvarno stanje
postojećom	Električna mreža				
	Školski objekti				
Indikator infrastrukture					4,020

7. ŽIVOTNA SREDINA

Indikator	Parametri	Rang/ maksimalna vrijednost		Prosječna vrijednost	Stvarno stanje
Životna sredina u lokalnom okruženju					
	Zagađenje				
Indikator životne sredine					3,975

8. UOČENI KVALITET DRUŠTVA

Indikator	Parametri	Rang/ maksimalna vrijednost		Prosječna vrijednost	Stvarno stanje
građana	Opšta građana				
	općin				
	Odvoženje smeća				
	građana				
	budžeta za				

	vijećnika				
	budžeta za MZ				
	sa ponuđenim sadržajem				
	sa ponuđenim sadržajem				
	budžeta za				
Indikator uočenog kvaliteta društva					4,158

INDEKS KVALITETA ŽIVOTA

Set indikatora	Rang/Vrijednost		Indeks
			12,751
okruženje			7,043
vještina			6,836
Struktura domaćinstva i			8,732
			8,587
			4,020
Životna sredina			3,975
Uočeni kvalitet društva			4,158
Indeks kvaliteta života			56,084

ž općina **56,08** ć

Indeks kvaliteta života u općinama BiH (po rang)

[illegible]

Uporedna analiza indeksa kvaliteta života

Općina		Indeks objektivnog kvaliteta života	Indeks zadovoljstva sopstvenim životom	Indeks lične sreće (izdvojeno)
	Široki Brijeg			7.66
				7.56
3.	Novo Sarajevo	56,084	23,374	8,13
	Bihać			
	Foča			

ANEKS 3 – tabelarni pregled vrijednosti korišćenih za mjerenje kvaliteta života

Tabela 1

OPĆINA/ GRAD	BUDŽET 2011.	% ZDRA- VSTVO	% OBRAZO- VANJE	% KULTURA, REKREACIJA RELIGIJA	% PLATE LA	% RAD MZ	% NAKN- ADE SO/OV
Banjaluka							
Bihać							
Bijeljina							
Doboj							
Foča							
Livno							
Mostar							
N. Sarajevo	25 149 000	0	2,01	0,52	19,43	0,28	493
Pale							
Š. Brijeg							
Travnik							
Trebinje							
Tuzla							
Zenica							

Tabela 2

OPĆINA/ GRAD	BROJ STANOVNIKA	BROJ STANOVNIKA NA 1 ZAPOSLENU OSOBU	BR. STANOVNIKA NA 1 LJEKARA U PRIM. ZDR. ZAŠTITI	BROJ STANOVNIKA NA 1 ZAPOSLENOG U OAS
Banjaluka				
Bihać				
Bijeljina				
Doboj				
Foča				
Livno				
Mostar				
N. Sarajevo	73.394	2,9	780	328
Pale				
Široki Brijeg				
Travnik				
Trebinje				
Tuzla				
Zenica				

Tabela 3

OPĆINA/ GRAD	BR STANOVNIKA	BDP PO GLAVI STANOVNIKA	PROSJEČNA NETO PLATA	% NEZAPOSLENI H U ODNOSU NA BR. ST.
Bihać				
Foča				
N. Sarajevo	73 394	18 210	1 093	11,77
Š. Brijeg				

Tabela 4

OPĆINA/ GRAD	CIJENA VODE (KM/m ³)	CIJENA ODVOZA SMEĆA KM/m ²	CIJENA GRIJANJA (KM/m ² /6 mj.)
Banjaluka			
Bihać			
Bijeljina			
Doboj			
Foča			
Livno			
Mostar			
N. Sarajevo			
Pale			
Š. Brijeg			
Travnik			
Trebinje	0,85	0,13	nema cg
Tuzla			
Zenica			

utroška toplotne energije (0,0982 KM/kWht)

Tabela 5

OPĆINA/ GRAD	BR STANOVNIKA	PRIRODNI PRIRAŠTAJ 2008	PRIRODNI PRIRAŠTAJ 2009	PRIRODNI PRIRAŠTAJ 2010	PRIRODNI PRIRAŠTAJ 2011
Bihać					
Foča					
N. Sarajevo	73 394	-92	-76	-48	52
Š. Brijeg					

Tabela 6

OPĆINA/ OPĆINA/GRAD	BR STANOVNIKA	BR. SAOBRAĆAJ. NEZGODA	BR. TEŠKIH KRAĐA
Bihać			
Foča			
N. Sarajevo	73 394	1 841	252
Š. Brijeg			

Tabela 7

OPĆINA/ OPĆINA/GRAD	BR STANOVNIKA	BR. KORISNIKA JAVNE KUHINJE	% ISPITANIKA SA ISPOD 500 KM MJESEČNIH PRIHODA
Bihać			
Foča			
N. Sarajevo	73 394	628	11,8
Š. Brijeg			